

Πρόγραμμα ἐπιτακτικόν

OMNIPOTENTI DOMINO
LIBERATORI, PER RVPTORI,
VINDICI, TRIUMPHATORI

NOSTRO

S A C R V M

Ob lætam, & gloriosam Re-
surrectionem, qua ruptis potenter mortis vincu-
lis in æternæ gloriæ, & exaltationis statum
coelestis ille Simson translo-
catus est

Ex debito honore publicatum

RECTORE & SENATV ACA-
DEMIE REGIOMONTANÆ

ANNO DOMINICO

CID ID CXXXVI.

Absorpta est mors in victoriam.

Typis LAURENTII SEGE-
BADII.

Ignè, Farres Charissimi, pijs studijs
 exultemus in Christo sub presenti so-
 lennitate, in qua nobis inferorum
 Dominus dives spolijs redditus est, in
 quã redijt celsitudo de profundis, lux de tenebris,
 vita de mortuis. Ecce quantum pro salute omnium
 perditarum benigna pijs Pastoris sollicitudo discurret.
 Sub uno eodemq; tempore & hominem usq; ad Pa-
 radysum revocare dignatur, & mortem usq; ad
 inferna persequitur, gloriosius captivandam in re-
 gno suo, & magnificentius in suis sedibus trium-
 phandam. Ad descensum itaq; celestis Domini
 profundum inferi panditur, peregrinum sibi lumen
 inferni nox aeterna miratur. Expavit ergo nox su-
 bito non suum mortuum, imo expavit mortem suam.
 Aderat enim ille, qui dudum per Prophetam suum
 dixerat: O mors, ero mors tua, ero morsus tuus o
 inferne Os. 13. Poterat quidem Dominus noster
 hostem humani generis sola Majestate prosterne-
 re, sine incarnationis humilitate, sine certamine
 criminis tenebatur obnoxius, qui per culpam suam
 incurrerat in servitutem, non violentiã liberan-
 dus fuit, sed misericordia redimendus.

Hæc verba sub Exordium præsentis intimatio-
 nis ex Augustino, sermone 156. deprompta, nostra fa-
 cere placuit, cum eandem per divinam gratiam solen-
 nitatem celebremus, quam Episcopus ille Hipponen-
 sis, magnum illud Ecclesiæ lumen in productis verbis
 intimavit. Latetur Coelum, exulter terra, vos filij
 mortis *ἐπιπέσειον* canite: Absorpta est mors in victoriam.
 Noster Goel sive vindex & Perruptor ruptis in sua mor-
 te & sepulchro mortis vinculis ad vitam, ad gloriam,
 ad æternam beatitatem gloriôsè resurrexit. Fuit mor-
 tuus & ecce vivit in secula seculorum, & habet claves
 inferni & mortis Ap. I, 18. vicit Leo de tribu Juda, radix
 David c. 5, 5. Christus suscitatus ex mortuis, non am-
 plius moritur, mors ei non amplius dominabitur.
 Rom 6, 9. Amovit faciem veli obvelantis omnes po-
 pulos, & operimenti operientis omnes gentes. Ab-
 sorpsit mortem in victoriam; Abstulit Dominus la-
 chrymas ab omnibus faciebus, & opprobrium populi,
 amovit ab omni terra Esa, 25, 7. 8. I. Cor. 15, 54. Apoc. 7,
 17. c. 21, 4. De Potestate inferni liberavit nos, de mor-
 te redemit vel vindicavit nos Os: 13, 14. destruxit mor-
 tem, contra in lucem produxit vitam & incorruptibi-
 litatem 2. Tim. 1, 10. Ut vi Dominicæ Resurrectionis
 & nos resurgere possimus. Factus est enim Servator
 noster *ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμένων* I. Cor: 15, 20. *πρῶτος ἐξά-
 ναστίσις νεκρῶν* Act. 26, 23. non tam ratione ordinis
 quàm causæ. Apostolus enim in Cap: 15. prioris ad
 Corinthios Dominicam Resurrectionem non ut exem-
 plum producit Resurrectionis mortuorum, verum ut
 causam. Singulare namq; sub respectu causalitatis vim
 habet universalitatis. Ita sol universalis causa est o-
 mnium & singulorum dierum. Hunc Apostolicum

processum non modò firmant nominatæ voces ἀπαρχῆς, ἀπαρχῆς, verum & oppositio inter Adamum in peccati statu constitutum, & Christum ex mortuis rediivum. Per unum hominem mors, in Adamo omnes moriuntur I. Cor. 15. v. 21, 22. radicaliter & causaliter. Per unum enim hominem (originalem scilicet in cuius lumbis humanum genus causaliter latitabat) peccatum in mundum introijt & per peccatum mors Rom. 5, 12. Pari modo se habet alter Adam respectu suæ Resurrectionis. *Id ipsum quod cecidit in morte, quod iacuit in sepulchro, hoc & resurrexit, non tam Christus in carne, quàm caro in Christo* ut scitè Tertullianus loquitur in libro de Resurrectione carnis. *Fiducia verò Christianorum, Resurrectio mortuorum: illa credentes sumus, hoc veritas credere cogit; Christo servabatur, omnia retro occulta nudare, dubitata dirigere, prælibata supplere, prædicata representare: mortuorum certe Resurrectionem non modò per se ipsum, verum etiam in semetipso probare,* inquit idem ille citato loco. *Nemo ergo de Resurrectione desperet, in qua Christianorum spes tota consistit, ut Augustinus loquitur sermone 34. de verbis Apostoli. Credimus, huius corporis futuram Resurrectionem, qua in ipso DEO jam præcessit. Mortuum Christum & pagani credunt: resurrexisse autem Christum propria fides est Christianorum,* lib. 16. *Contra Faustum Manichæum c. 29. In Christo ita resurrecturum te spera, ut post resurrectionem, quâ resurrexeris, non te jam timeas moriturum,* Enarratione in Psal. 129. (in Hebr. 130.)

Verum cum de hoc, & alijs fructibus Dominicæ Resurrectionis fustores in Ecclesiasticis præsentis festivitatis Conventibus homiliæ instituentur ad attentam & devotam earundem audientiam omnes & singulos literariæ nostræ Reipub. Cives serio hortamur.

Nos

Nos pro more hactenus recepto paucula proponemus de CAUSA EFFICIENTE Dominicæ Resurrectionis, in specie contra Photinianos, probaturi, æternum DEI Filium ut Perruptorem propriâ vi à mortuis resurrexisse.

In diligente sacrarum literarum investigatione reperiemus Sanctum DEI Spiritum per Evangelistas & Apostolos Dominicam Resurrectionem adscribere I. DEO ἑστωδῶσ considerato. DEVS Jesum Nazarenum suscitavit solus doloribus vel vinculis mortis Act. 2, 24. Videantur & alia loca Act. 10, 40. C. 13. v. 30, 37. Rom. 10, 9. 2. Cor: 13, 4. Col: 2, 2. Hebr. 13, 20. Cum enim Dominicæ Resurrectionis actus externus sit; & verò opera Trinitatis ad extra Sacrosanctæ Trinitati sint communia & indivisa, secundum consuetam Ecclesiæ regulam, omnino Spiritus veritatis ipsi DEO ἑστωδῶσ tali hoc opus adscripsit 2. ὑπὸ πνεύματι DEO Patri Rom. 4, 24. Rom. 6, 4. Suscitatus est Christus ex mortuis διὰ τῆς δόξης τῆς πατρὸς Gal: 1, v. 1. Opus autem fuit & Patris Potentia ad actum Dominicæ Resurrectionis, ob causam partim internam, ex ὁμοσίᾳ fluentem. Pater enim & Filius ἑστία unum sunt Joh. 10, 30. cum unicam manum habeant, id est, potentiam v. 28, 29. partim externam. Voluit enim DEVS Pater in Resurrectione sui Filij ut evidentissimo & certissimo signo testari, se sacrificio mortis Filij sui perfectissimè placatum esse. Utenim DEVS Pater Filium pro mundo in mortem dedit Joh. 3, 16. Ita eundem perfectè peracto Redemptionis opere in morte relinquere nec potuit nec voluit, ut undiquaq; DEI Patris gloria tum veritatis tum Justitiæ tum misericordiæ æterniq; decreti toti mundo constaret. 3. ὑπὸ πνεύματι DEO Filio, idq; partim ratione

humanitatis quæ & ipsa ad resurrectionem sui concurrerit, actu non *naturali*, sed *personali*. Licet enim realis separatio corporis ab anima in morte Christi facta fuerit ratione naturalis actus, vinculum tamen personale & divina vivifica virtus ratione personalis presentia & actus à Dominico corpore non fuit separata. Fuit enim hæc vita occulte latitans & ratione exertionis quasi quiescens, ἡσυχάζων ut cum Irenæo loquamur lib. 3. c. 21. citante Theodoro dialogo 3. Partim ratione *divinitatis*. Propria namq; Deitatis virtute se ipsum resuscitavit Dominus. Id cum hodierni Photiniani impiè & blasphemè negent, divinæ veritatis amatoribus scripturæ loca exhibemus, ex quibus orthodoxa nostra assertio validè contra Photinianam impietatem roboratur. *Primus locus* habetur Joh: 10, v. 17. 18. in Apologeticâ Christi ad Phariseos concione; *Propterea me diligite Pater quia ego depono (τίθημι) animam meam ut eam rursum assumam. Nemo tollit (ἔχει) eam à me, sed Ego depono eam* αὐτὸν ἐμαυτὸς per me ipsum (sponte meâ) Ἐξοσίαν ἔχω θίναυ αὐτὴν, καὶ ἐξοσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. *Hoc præceptum vel mandatum accepi à Patre meo. Verba ipsa meridiant solis luce clariora. Quicumq; à seipso, vel, perseipsum divinam potestatem habet vitam per mortem deponendi, & eandem iterum assumendi, is se ipsum mediante hac potestate ex morte resuscitare potest. Servator noster à se ipso, vel per se ipsum divinam potestatem habet vitam per mortem, deponendi & eandem iterum assumendi Ergo. Consecutionis ratio in Propositione ex fonte fuit causalitatis. Hæc enim, ἐξοσία & deponendi vitam per mortem & eam iterum per ἀνάστασιν assumendi causa fuit subsecuturæ suæ Resurrectionis, ob illam ipsam quam in se habuit ἐξοσίαν divinamq; virtutem. Assumptum est in citatis verbis.*

verbis. *Cum magno pondere dictum est ego, quia ego pono, inquit animam meam. Ego pono. Quid est ego pono? Ego illam pono. Non gloriantur Judæi, servire potuerunt, potestatem habere non potuerunt. Serviant quantum possunt, se ego nolero animam meam ponere, quid sciendo facturi sunt? Una responsione prostrati sunt, Quando eis dictum est Quem queritis? Joh: 18, 6. Ego, ego inquam pono animam meam, ut iterum sumam eam.* Verba sunt B. Augustini Tractatu 47. in Johannem super hæc ipsa Johannea verba, ubi & verba Psalmi subnectit: *Ego dormivi & somnum cepi & exurrexi, quoniam Dominus suscipiet me Psal. 3, 6.* Quomodo hunc Dominicorum verborum solem Photiniani obscurent suo loco & tempore moneritur.

Secundus locus est Joh: 2, 19. *Destruite templum hoc, & intra triduum excitabo vel erigam illud.* Verba sunt nostri Sospitatoris, habita ad Judæos in templo Hierosolymitano, in quo Servator ementes & vendentes, templiq; profanatores, exdivino, quo fervebat Zelo ejecebat, Secundum Prophetæ vaticinium Psal: 69, 10. *Zelus tua domus exedit me.* Judæi ex Jurediciali statu contra Christum insurgentes, eundem tacitè insimulant, reformatorium suum in templo factum minus esse legitimum, quia vel privata autoritate patratum, vel aliquo miraculoso signo hoc confirmandum fuerat, propterea dicunt: *Quod signum ostendis nobis quod ista facis?* v. 18. (viderant signa à Christo patrata: v. 23.) Servator per viam depulsionis inq; modum non præcepti, sed Vaticinij futurum Judæis signū ex suâ tum intentione, ipsi tum fortè ignaris, pro divina quâ pollebat sapientiâ & omniscientiâ hoc singulare proponit: *Destruite* (Enallage Temporis) *destruetis templum hoc.* Loquebatur

tur verò Sapiencia Patris, cum in terreno Hierosolymitano templo versabatur, de templo sui corporis Joh. 2. v. 21. non de terreno Hierosolymitani templi edificio. Corpus ergo suum occasionaliter vocavit *Templum*, quippe in quo non tantum omnis plenitudo divinitatis habitabat corporaliter Col: 2, 9. Sed et in ipso verum erat propitiatorium, siquidem de ipso Coelestis Pater dixerat: *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacitum est*, Esa: 42, 1. Matth: 3, 17. C: 17, 5. Hoc spirituale sui corporis templum Servator promittit, se intra triduum iterum erecturum ingenita scilicet potentia. Hinc *αὐθεντία*:

Quicumque spirituale sui templi Corpus ab alijs (per) mortem destructum, sua vi vaticinatur per Resurrectionem erigendum, is propria virtute à morte resurgit. Hæc Propositio suâ luce radiat. Assumptio in manifestis Christi verbis continetur, stabit ergo conclusioni, imò Christianæ fidei sua firmitas. *Resuscitatus & exaltatus est Dominus. Resuscitavit eum à mortuis. Quis? Pater. Non & SE IPSE? Quid autem facit Pater sine verbo? Quid facit Pater sine unico Filio suo? Audi quid Filius dicat: Solvite templum hoc & tribus diebus excitabo illud. Numquid dixit: Solvite templum, quod triduo Pater meus resuscitet? Sed quomodo cum Pater suscitavit & Filius suscitavit; sic cum Filius suscitavit & Pater suscitavit, quia Filius dixit: Ego & Pater unum sumus Joh. 10, 30. verba iterum sunt Aug: tractatu, 20. in Johannem.*

*Tertius locus continetur Joh: 5. v. 19. 20. 21. Amen Amen dico vobis, non potest Filius à semetipso operari, nisi viderit Patrem operantem. Quaecumque enim ille facit *αὐτῶτα*, Hæc Eadem & Filius facit, & quidem *ὁμοῦτα*. Pater enim amat Filium & omnia ostendit ei qua ipse facit: Sicut Pater suscitavit *αὐτῶτα**

mortuos, & vivificat, ita & Filius quos vult vivificat v. 20.
Sicut Pater vitam habet ἐν ἑαυτῷ ita dedit Filio habere vitam
ἐν ἑαυτῷ. Verba potentissima, quæ ὁμοσίαν Patris cum
 Filio probant, & consequenter Essentialem Actionis
 unitatem circa Resurrectionis opus. 1. Tantam sibi cum
 Patre conjunctionem intercedere Christus ait, ut nihil
 quicquam facere possit à SE IPSO nisi id & Patrem vi-
 deat facientem. Nihil Filius absq; Patre potest non ob
 aliquam ἀδυναμίαν, sed arctissimam potius Filij cum
 Patre conjunctionem, & perfectissimam exaquatio-
 nem, quâ fit ut Filius non modò Patri in una eademq;
 actione coopereretur, verum & ita cooperetur, ut Filius
 non possit divisum aut diversum quid à Patre operari
 ob simplicissimam unitatem, quæ non alia nisi essen-
 tialis esse potest. 2. Ne quis existimet, Filium in suis ope-
 ribus Patrem ut Exemplar sibi proposuisse, quod imi-
 tetur; aut decreto DEI & ordinatione fieri, ut Filius à
 natura Patris diversus, divina tamen nihilominus ope-
 ra faciat: Servator vehementi verborum ἐμφάσει utitur,
 quæ omnem imitationem, & quæ sunt hujus generis
 alia penitus excludunt. Quæcunq; inquit, Pater fa-
 cit ταῦτα HÆC EADEM, non alia sed EA IPSA Filius facit
 & quidē ὁμοίως Quod genus ὁμοιότητος ὁμοσίαν importat.
 Non enim res à Patre factas alijs à se factis exprimit Fi-
 lius, sed in unâ eademq; actione par est δύναμις & conse-
 quenter ὁμοσίαν. Miseros ergo Photinianos! qui largiun-
 tur Patrem Filiū à morte suscitasse, negant verò idem
 fecisse & Filium. Sin hoc, Ergo nec Pater Filiū suscitavit.
 Blasphemè. Orthodoxè ergo mediante ἀποδείξει τῆς πνεύ-
 ματος ex Dominicis verbis ita colligimus: si Pater Filiū à
 mortuis resuscitavit, utiq; & Filius se ipsu m, ob Essen-
 tialem Unitatem, & vitæ & potentia & Operationis.

B

Atqui

Atqui Pater Filium à morte suscitavit, ipsis Photinianis
 facentibus. Concedant ergo necessum est & conclusio-
 nem, Filium idem fecisse, ob Essentialem VITÆ iden-
 titatem Patri Filioq; communem. Unde consequitur,
 ALIAM VITAM præter merè humanam in nostro
 Servatore fuisse & esse. *Non facit Pater ALIA, Filius SIMI-
 LIA, sed EADEM SIMILITER.* Non enim ait: *Quæcunq;
 facit Pater, facit & Filius alia similia. sed: Quæcunq; Pater
 facit, hæc eadem & Filius facit similiter. Quæ ille, hæc &
 ipse. Mundum Pater; mundum Filius, mundum spiritus
 Sanctus. Si tres Dij, tres mundi. Si unus DEUS Pater & Fi-
 lius & Spiritus Sanctus, unus mundus factus est à Patre, per
 Filium, in Spiritu Sancto.* Iterum verba Hipponensis Epi-
 scopi introducuntur ex tractatu 20. in Johannem, qui
 vehementer urget Adverbium SIMILITER & pro-
 ducto exemplo Adverbij nervosum sensum aliquo mo-
 do illustrat. *In homine duo sunt Animus & Lingua, uterq;
 format verbum, verum non similiter. Ecce verbum quod
 fecit Animus meus, manet in me, quod fecit lingua mea per-
 cussu aere transijt, & non est. Non autem sic Pater & Filius;
 sed hæc EADEM facit, & SIMILITER facit. Pater enim
 fecit per Filium quia per verbum fecit Pater omnia. Quare in
 Patre & Filio separationem non inveni.*

Quartum Testimonium desumimus ex Dominicis
 verbis Joh. II, 25. *Ego sum Resurrectio & vita.* vide &
 Cap: 14, 6. *Conjurgatur & locus Act. 3, 15.* ubi Petrus
 nostrum Servatorem nominat ἀρχὴν τῆς ζωῆς. No-
 minat se Christus in abstracto Resurrectionem, id est
 Resurrectionis Causam, originem, fontem, Autorem.

Quicunq; ita est Resurrectio, ut Universalis sit Re-
 surrectionis causa fons origo, is & suæ Resurrectionis
 causa erit. Servator noster ita est resurrectio ita ut &c.
 Ergo

Ergo. Nisi namq; in Christo originalis causa respectu
sua Resurrectionis fuisset, quomodo & respectu sui
vocari poterit Resurrectio?

Quintus locus est in Osea c. 13. 14. *Ero mors tua O
mors.* ἐμὴν ὄνομα. Messia de morte, magnam habens ἐμὴν
σιν. Innuit enim Messias se in sua morte mortis futurum
Dominum, destructorem, vindicem. In naturali ergo
Christi morte quid divini latitabat, cujus vi mors absor-
pta est in victoriam 1. Cor. 15. 54. Huc referantur &
alia scripturae loca: Christus destruxit vel abolevit mor-
tem, & vitam *καὶ τὴν αἰφροσύνην* in lucem produxit *φωτίζων τὸ σκότος*
2. Tim. 1. 10. Christus per mortem abolevit eum penes
quem est mortis robor, hoc est, Diabolum. Ebr: 2. 14.
Habeo claves inferorum & mortis, inquit Messias ad
Johannem Apoc: 1, 18. Hinc Augustinus singularem
illam nostri Servatoris mortem nominat *mortem vitam*.
Tractatu 12 ad caput 3. Johannis: *Quis est serpens exal-
tatus? Num. 21. Mors Domini in Cruce. Quia enim in Serpen-
te mors, per serpentis effigiem figurata est mors: Morsus ser-
pentum lethalis; Mors Domini vitalis. Attenditur serpens, ut
nihil valeat serpens. Quid est hoc? attenditur mors, ut nihil
valeat mors. Sed cujus Mors! Mors VITAE, si dici potest
Mors vitae, imò quia dici potest, mirabiliter dicitur. Nonne
Vita Christus? Et tamen in Cruce Christus. Sed in morte
Christi mors mortua est, quia, vita mortua occidit mortem.
Pleuritudo vita deglutivit mortem, absorpta est mors in Christi
corpore.* Hac Hipponensis ille Episcopus eleganter &
nervosè.

Sextò presentem *ἡ ἰσχυρία* firmat Apostolus Pau-
lus, dum Christum ex morte redivivum vocat *ἀπερχόμε-
τον νεκρῶν* 1. Cor: 15. 21. 23. *ἀρχὴν πρώτων ἐκ τῶν
νεκρῶν* Col: 1. 18. *πρῶτον ἐξ ἑναντίας θένον ἰσχυρῶν* Act. 26. 23.

Vocē ἀπαρχῆσ Apostolus mutuatus est ex V. T. Primitiæ
 Frugum quæ ex Mosaicâ Sanctiōne DEO offerebantur
 nominantur ἀπαρχαί Exod. 23, 19. c. 34, 26. Levit: 23, 10,
 17. Deut: 18, 4. C: 19, 24. c. 26. v. 2, 10. Prov: 3, 9. idq;
 ad usum sanctificationis & benedictionis residuæ mas-
 sæ. Quò referendus Apostolicus locus Rom: 11, 16. ἐν
 ἀπαρχῇ ἀγία, καὶ τὸ φέροντα. Ut ergo in primitiis resecta-
 rum frugum, sanctificantur reliquæ fruges omnes, sic
 nostra mors & resurrectio in Dominicâ morte & resur-
 rectione. Hinc de sua morte Servator noster hunc in
 modum loquitur. *Pater sanctifico me pro eis* Joh: 17, 19.
 Vox autem ἀπαρχῆσ Metaphoricè ex divina Apostoli
 mente Dominicâ Resurrectioni, attributa, altius quid
 intendit, in hac singulari Resurrectione causalem Re-
 surrectionis mortuorum latitare sanctificantem vim,
 eamq; vivam, ex cuius originalis sanctitate vivifica vivi-
 ficatio ad reliquos demortuos, qui Christi sunt dima-
 narit. En divinam VITAM in Dominica morte lati-
 tantem!

Vocatur insuper ab Apostolo Sospicator noster
 ἀρχὴ καὶ ἀρχαίους ἐκ τῶν νεκρῶν. *ἀρχὴ, ob causalitatem.* Principium enim & causa
 hic retro eurrunt in Schola Spiritus Sancti & saniore Phi-
 losophia. Quo respectu, æternus DEI Filius ἀρχὴ καὶ ἀρχαί
 καρτῶν καὶ ἀλλήλων vocatur, ἀρχὴ τῆς κτίσεως τῆς ἕξης Apo-
 calip. 3, 14. dictam ob causalitatem. Omnia namque per
 ipsum facta sunt, & sinè ipso factum est nihil, quod
 factum est Joh. 1, 3.

Πρωτόγενεσ ob primatum & dominium in mortuos.
 Ut enim primogeniti in V. T. primatum in familijs ob-
 tinebant, jureq; regio & sacerdotali gaudebant Gen:
 49, 3. Exod. 24, 5. Propterea & DEO consecrabantur
 Exod.

Exod. 13, 1. Num. 3, 13 Ita Servator noster vi suæ resur-
rectionis factus est primogenitus ex mortuis, id est,
mortuorum rex & Dominus, omnes mortuos sancti-
tate suæ mortis & resurrectionis sanctificans. Quod con-
venit cum alijs Apostoli verbis Rom: 14, 9. *ad hoc Christus
mortuus est, & resurrexit, & revixit, ut & mortuis & viven-
tibus dominetur.* Quod dominium nullam aliam agno-
scit originem, nisi eam, quod Christus propria virtute
ex mortuis resurgens dominatum & super mortuos ob-
tinuit, mortuisq; resurrectionis beneficium promeruit,
quod nullo modo haberet, si aliæ virtute resurrexisset,
inq; morte se passivè tantum habuisset. Hinc à Theo-
phylacto ad Coll. 1. *principium resurrectionis*, appellatur,
quippe qui præ cunctis resurrexit unoq; corpore resur-
gente universa natura digna est Resurrectione judicata.

ἡγῶνος præterea nominatur *ἐκ τῶν νεκρῶν*, ratione
singularis præ eminentia. Nam & primus est ex mortuis,
tum quia primus, imò & solus divinâ suâ virtute resur-
rexit ex morte, tum quia primus ad beatam immorta-
litatem resurrexit, & sequentes mortuos, qui in ipso
mortui sunt, moriuntur & morientur ad eandem im-
mortalem beatitatem vi suæ resurrectionis excitabit.
Hnoch quidem & Elias in beatam immortalitatem
translati sunt Gen. 5, 24. 2. Reg: 2, 11. Verum sine mortis
interventu, alienâ præterea Virtute, divinâ scilicet. Et
ante Christi quidem resurrectionem Prophetæ nonnul-
los ex mortuis resuscitarunt, Elias Sareptanæ filium 1.
Reg: 17, 22. Elisæus filium hospitiæ 2. Reg: 4, 3. Cap: 8, 1.
& eum qui in sepulchro ejus forte ossa contigerat c.
13, 21. & ipse Servator ante suam mortem mortuos non-
nullos exsuscitavit, Jairi filiam Matt. 9, 25. Viduæ Nai-
nensis filium Luc. 7, 15. Lazarum Joh. 11, 44. Ut & a ioh
Matt.

Matt. 13, 5. nihilominus tamen Christus verè ἀπὸ τῆς ἐξ ἀναστάσεως γενέσθω ob causam jam productam, & quod primus ad immortalitatem resurrexit, cum reliqui ad promovendam DEI gloriam ad hanc vitam alienâ virtute miraculosè suscitati sint. Legimus nonnullorum præcessisse resurrectiones, aut magis suscitationes, sed istius præambulas, quibus & duplici privilegio noscitur præminere. Nam ceteri quidem resurrexerant mortui, iterum morituri: Christus resurgens ex mortuis jam non moritur, mors illi ultra non dominabitur Rom. 6, 9. Illi mortui denuò opus habent iterum resuscitari: Christus quod mortuus est, peccato mortuus est semel, quod autem vivit, vivit DEO v. 10. vivit in aternitate. Merito proinde resurgentium primitia Christus, qui ita resurrexit, ut cadere non adjiciat, qui solus attingit immortalitatem. Est & aliud in quo resurrectionis hujus innotescat gloria singularis. Quis enim in ceteris omnibus suscitavit aliquando semet ipsum? ineffabile istud est, ut à morte se excitet ipse qui dormit: singulare est, non est qui faciat, non est usq; ad unum. Eliseus Prophetam mortuum suscitavit sed alterum, non se ipsum. Ecce enim quamvis jacet in monumento, quod à se non potest sperans ab alio suscitari, ab eo utiq; qui triumphavit mortis imperium in se ipso. Inde est quod ceteros quidem dicimus suscitatos, Christum verò resurrexisse qui solus virtute propria victor prodijt de sepulchro. Siquidem & in hoc vocatur Leode tribu Juda Apoc. 5, 5. Verba sunt Bernhardi sermone primo in die S. Paschæ.

Septimò præsentem nostram intentionem roboramus ex Apostolico loco Rom. 1, 4. in quo asserit JF. sum Christum non modò ut Davidis Filium, namè οὐνοῦ, verum & ut DEI filium declaratum vel manifestatū esse in potentia secundum spiritū sanctificationis ἐξ ἀναστάσεως γενέσθω. Quæ verba breviter explicanda sunt. I. Participiū οὐνοῦ, Vulga-

Vulgatus vertit, *prædestinatus*, minus commodè. Aliud enim est *ὁρίζω* aliud *ἀποδείκνυμι*. *ὁρίζω* vi vocis & Apostolicæ intentionis notat *definitivum*, vel potius *declaratum & manifestatum*. Ut enim *ὁρίω* vel definitio declarat naturam rei, sic resurrectio Christi à mortuis declaravit latentem ejus divinitatem. Propterea Petrus usus est participio *ἀποδείκνυμι* Act. 2, 22. Tertulianus contra Praxeam *declaratus*. Chrysostomus eleganter, *ἀποφανθέντος demonstratus, manifestatus*. Syrus *notificatus* vel *agnitus*. Lutherus Erweist. Idem Apostolus intendit, Christum ut DEI Filium in tempore evidente aliquo singulari & manifesto signo, Apostolis & mundo revelatum, declaratum & manifestatum esse. 2. Locutionem *ἐν δυνάμει* alij adverbialiter exponunt potenter *fräfftiglich*. Nonnulli ellipticam volunt esse locutionem, quæ sit, *ὁρισθέντος τῆς οὐσίας ἰσῆς ἐν πνεύματι* Filius DEI in potentia scilicet: existens, hoc est, potens, habens potentiam verè divinam, & ita verè omnipotens. Alij per *δύναμιν* intelligunt varia miracula à Christo parata, quæ manifesta suæ divinitatis fuerunt argumenta. 3. *κατὰ πνεύμα ἀγιόν*. Nonnulli referunt ad Christi divinitatem. Alij commodius ad visibilem Spiritus Sancti super Apostolos effusionem, factam in prima Pentecoste N. T. Act. 2.

Hunc Spiritum *Sanctificationis spiritum* Paulus hebræâ phrasi nominat, pro eo quod Latini S. S. Sanctificantem dicunt ob donum sanctificans, de quo in tertio articulo. Declaratus ergo & mundo manifestatus est Jesus Christus ut DEI Filius. in potentibus & verè divinis miraculis tempore sui *πλιπέματος* patris. 2. in Visibili sanctificantis spiritus super Apostolos effusione 3. subjicit Apostolus tertium documentum demonstrationis, vel manifestationis, divinitatis Filij DEI

ἀνάστασις

ἀνάστασιν ἐκ νεκρῶν, Excellentissimum declarationis me-
dium. Verè per resurrectionem mundo Messias ut DEI
Filius manifestatus est, ob singularem illam causam, cum
proptiâ virtute animam quam volens deposuerat in
morte, receperit. Fuit ergo in Christi morte vivifica di-
vinitas in mortuâ carne personaliter latitans. Hoc sen-
suidem Apostolus in suâ concione Antiochiæ in Pisiâ
habitâ testatur, per Resurrectionem Christiâ mortuis
impletas esse promissiones de Filio suo, eoque refert locû
Psal. 2. 7. *Filius meus es tu, ego hodiè genuite*, quasi dicat, per
Resurrectionem Christi fuisse declaratum, ipsum ab æter-
no fuisse genitum DEI Filium Act. 13. 33. In sulsi ergo
Photiniani, fingentes, imò blasphemantes Dominicam
resurrectionem causam esse, per quam Christus Filius
Primum DEI factus sit. Apage cum hac impietate! *ἀνά-
στασιν ἐκ νεκρῶν* causam quidem reddit illius potentis de-
clarationis & manifestationis Filij DEI, non verò ipsius
Appellationis. Resurrectionem quæ declarat, quod in Chri-
sto jam antea plenè fuit. Non inquit Apostolus, Christus
Filij DEI nomen accepit ex resurrectione, sed potenter
declaratus & manifestatus est DEI Filius ex resurrectio-
ne à mortuis, ob causam jam iam commemoratam. Ut
ergo fumus non dat igni nomen: ita nec resurrectio
Christo Filij DEI nomen dedit. Et ut ex fumo, ut effe-
ctu certissimum fumo *τελευτήσας* ignem adesse, pari mo-
do ex Dominicâ resurrectione ut ex effectu colligimus
Christum ante suam Resurrectionem verum & natura-
lem DEI Filium fuisse, cum propriâ virtute sibi cum Pa-
tre essentialiter communi mortis claustra perruperit,
nô immortalē vitam ingressus sit. Et ubi legerunt
Photiniani, Christum DEI Filium in tempore demum
factum? In scriptis Arii & Photini, non spiritus sancti.

Essent & alia ex sacris literis depromenda argumen-
ta, hoc ipsum Thema ad nostræ fidei cōfirmationem ro-
borantia, verū habitâ ratione Intimationis ea suo loco
reservamus.